

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БИХ
ЗА 2003. ГОДИНУ**

Сарајево, јул 2003. године

САДРЖАЈ

1.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
2.	НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ	4
2.1.	Процедуре издавања акредитација	4
2.2.	Приходи Института	4
2.3.	Набавка роба и услуга	4
2.4.	Обрачун плата	5
2.5.	Планирање и извршење буџета	5
2.6.	Извјештај о информационом систему Института	6
3.	ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ЗА 2002. ГОДИНУ	7
4.	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	7
5.	РЕЗИМЕ	8

1. МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја (укључујући и одлуке руководства) Института за акредитовање Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт) у вези финансијске 2003. године.
- Ревизија је извршена од 04.06. до 08.06.2003. на основу одредби Закона о ревизији финансијског пословања институција БиХ ('Службени гласник БиХ', бр. 17/99).
- У надлежности је Канцеларије за ревизију да у складу са општеприхваћеним ревизионим стандардима (стандарди Међународне организације врховних ревизионих институција – INTOSAI, објављеним у 'Службеном гласнику БиХ', бр. 05/01) изврши ревизију финансијских извјештаја с циљем процјењивања да ли су она представљена на фер и истинит начин.
- Одговорност за финансијске извјештаје сноси руководство Института, а одговорност Канцеларије за ревизију се своди на изражавање мишљења о тим извјештајима на основу проведене ревизије.
- У складу са Законом о ревизији (члан 13., став 4.), при извјештавању о јавним рачунима наша је обавеза да извијестимо:
- да ли су рачуни сачињени у складу с важећом законском регулативом;
 - да ли годишњи извјештаји представљају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године;
 - о економичности, ефикасности и ефективности којом су институције користиле јавна средства у обављању својих функција.
- 1.2. Ревизија је била планирана и изведена с циљем постизања разумних основа за процјену да ли финансијски извјештаји приказују стања фер и истинито. Стога је ревизија испитивала узорке значајних трансакција и одлука управе Института. Ревизијом је обухваћена примјена законских и других прописа, организација Института, те финансијско-рачуноводствено пословање Института.

За ревидиране финансијске извјештаје Института за 2003. изражавамо мишљење с резервом због:

- **слабости у процедурама издавања акредитација (тачка 2.1.);**
- **слабости у евидентирању прихода (тачка 2.2.);**
- **чињенице да Институт није у свим случајевима поступао у складу с прописима који регулишу област јавних набавки и услуга (тачка 2.3.).**

2. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ

2.1. Процедуре издавања акредитација

Ревизијом пословања смо уочили како Институт издаје акредитације у оквиру својих надлежности (имплементација акредитовања тијела за оцјењивање усклађености тј. испитних и калибрацијских лабораторија, сертификационих тијела за сертификације производа, услуга, система квалитете и особља итд.), те проводи одређене процедуре о издавању акредитација. Споменуте акредитације у току 2003. године је потписивао вршилац дужности директора, а у складу с важећом законском регулативом акредитације би требало да одобри односно верификује Комитет за акредитовање, те да их у коначници потписује директор Института (ревизиони налаз који се понавља из 2002. године). У току 2003. издате су нове двије акредитације за инспекциона тијела, окончан поступак реакредитовање за двије испитне лабораторије и једну калибрациону лабораторију и извршен редовни годишњи надзор над три калибрациона лабораторија, четири испитна лабораторија и два тијела за сертификавање производа.

Канцеларија за ревизију скреће пажњу да постојећи систем издавања акредитација није у потпуности у складу са прописима, што може да изазове евентуалне посљедице за корисника акредитација и проузрокује разне проблеме. Стога сугеришемо руководству Института да се хитно ријеше питања организације система за издавање акредитација у складу са законским прописима како би се избјегле незаконитости у раду Института.

2.2. Приходи Института

Укупни приходи Института су реализовани у износу од 49.455 КМ, и исти су уплаћивани директно на ЈРТ.

Ревизијом су уочене одређене слабости код рачуноводственог евидентирања прихода које није у складу са рачуноводственим правилима и принципима. Слабости се огледају у сљедећем:

- остварени "властити приходи" нису приказани у финансијским извјештајима Института;
- кроз Главну књигу нису евидентирани потраживања и наплата тих потраживања;
- наплаћени приходи нису били благовремено евидентирани (приход од 01.01.-01.12.2003. године у једном износу књижен у Главну књигу).

Предлажемо руководству Института да, у сарадњи са Министарством финансија и трезора, писана правила и процедуре прилагоди систему трезорског пословања и евидентирања путем ИСФУ суства како би се обезбиједили свеобухватност и тачност прихода од властите дјелатности и њихово исказивање у пословним књигама Института.

2.3. Набавка роба и услуга

Ревизијом смо уочили да Институт, у мањем броју случајева, није досљедно поштовао процедуре набавке роба и услуга које су подразумјевале сагласност Министарства финансија и трезора о начину избора добављача. Истичемо примјер набавке намјештаја по рачуну 351/02 од добављача "Стандард" у износу од 4.902 КМ и издатака за адаптацију у изнајмљеном пословном простору у износу од 4.072 КМ (рачун "Енергоинвест"-а број 442/2003).

За споменуте набавке су прибављена мишљења Министарства финансија и трезора о додијели текуће резерве (за намјештај) и о промјени структуре расхода (за адаптацију простора), али не и сагласност о начину избора добављача.

Такође је уочено како је Институт током 2003. године ангажовао спољне сараднике-техничке експерте у процесу акредитовања (за ову врсту трошкова плаћено је 12.685,00 КМ са порезом), без претходно проведеног јавног оглашавања или прибављене сагласности Министарства финансија и трезора (процедура избора извршена током 2004. године).

Скрећемо пажњу руководству да је у процесу набавки роба и услуга обавезна примјена законских прописа који регулишу ову област. Такође напомињемо да је неопходна примјена прописа или инструкција Министарства финансија и трезора када је у питању ангажовање сертификованих сарадника из одређених области.

2.4. Обрачун плата

Ревизијом је уочено да коефицијенти за обрачун плата нису у складу с Одлуком Савјета министара о начину обрачуна плата и осталих материјалних права запослених у Савјету министара, министарствима и другим тијелима Савјета министара БиХ, те стога што је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста донесен тек 19.02.2004. године, нису донесена нова рјешења о платама. Према сазнањима ревизије Институт је предузео одређене активности по овом питању.

Канцеларија за ревизију препоручује Институту да донесе нова рјешења о платама у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института, као и Одлуци Савјета министара о начину обрачуна плата и осталих материјалних права запослених у Савјету министара, министарствима и другим тијелима Савјета министара БиХ.

2.5. Планирање и извршење буџета

Буџет Института за 2003. годину је планиран у износу од 120.000 КМ на основу Правилника о привременој организацији у којем је предвиђено 5 запослених.

Ребалансом буџета су одобрена средства у износу од 139.300 КМ, од чега се на текуће издатке односи 131.300 КМ, а на капиталне издатке 8.000 КМ.

Институту је Одлуком С.М. 7/04 од 12.01.2004. године одобрена промјена структуре расхода смањењем планираних средстава за плате запослених уз истовремено повећање издатака за текуће одржавање. Мањи утрошак на платама остварен је због нереализоване динамике кадровског попуњавања (директор и замјеник именовани у децембру 2003. године). Измјена намјенске структуре је тражена за адаптирање додатног пословног простора, с обзиром на повећани број запослених на крају године. Из истих разлога је тражено одобравање средстава из буџетске резерве за набавку опреме. Буџетска резерва је одобрена Одлуком С.М. 8/04 од 12.01.2004.године у износу од 8.500,00 КМ.

Преглед одобрених и остварених средстава приказан је у сљедећој табели:

Ред бр.	Врста Расхода	Буџет 2003.	Ребаланс 2003.	Промјена структуре	Текућа резерва Буџета	Укупно одобрено	Остваре но 2003.	Разлика (7-8)	Индекс 8/7* 100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	120.000	131.300	0	0	131.300	114.252	-17.048	87,02
1.	Плате запослених	70.000	60.000	-6.000	0	54.000	53.246	-754	98,60
2.	Накнад. трошк. запос. и скуп...посл.	20.004	14.000	0	0	14.000	8.760	-5.240	62,57
3.	Путни трошкови	6.372	10.000	0	0	10.000	6.067	-3.933	60,67
4.	Издаци за енергију	945	3.000	0	0	3.000	2.179	-821	72,63
5.	Издаци за комуналне услуге	1.251	2.900	0	0	2.900	2.558	-342	88,21
6.	Набавка материјала	1.890	2.500	0	0	2.500	2.398	-102	95,92
7.	Издаци за услуге превоза и горива	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Унајмљивање имовине и опреме	6.524	17.100	0	0	17.100	17.004	-96	99,43
9.	Издаци за текуће одржавање	1.800	1.800	+6.000	0	7.800	4.238	-3.562	54,33
10.	Издаци за осигурање	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Уговорне услуге	11.214	20.000	0	0	20.000	17.802	-2.198	89,01
II	ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ	0	0	0	0	0	0	0	0
III	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
1.	Набавка опреме	0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
IV	ПРОГРАМ ПОС. НАМЈЕНЕ	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	120.000	139.300	0	8.500	147.800	130.299	-17.501	88,16
	Број запос. на дан 31.12.2003.	5	7	0	0	7	4	3	57,14

У Институту су планирани властити приходи у износу од 81.000 КМ, а исти су остварени у износу од 49.455 КМ или 61,05 % од планираних. Остварење плана прихода је у директној зависности од одобрених средстава за накнаде експертима који се ангажују за обављање одређених послова у процесу акредитовања.

Канцеларија за ревизију препоручује Институту да процесу планирања и праћењу остварења властитих прихода посвети више пажње. Посебно наглашавамо потребу да се прецизно планирају издаци за накнаде спољним стручњацима, те потребу да се у сарадњи са Министарством финансија и трезора планирају довољна средства, како би се на основу пружања услуга остварили што виши приходи, што је у директној вези са остварењем планираних властитих прихода Института.

2.6. Извјештај о информационом систему Института

Ревизијом успостављеног информационог система Института, уочене су одређене слабости. Канцеларија за ревизију сугерише руководству Института, у циљу повећања ефикасности у раду, сљедеће:

- да се изврши анализа потреба за информационом системом, те сходно специфичностима институције креира развојна стратегија информационог система у складу са развојном стратегијом институције у цјелини;
- да се приступи креирању информационог система који ће да повежу различите пословне процесе у јединствен систем;
- због специфичности институције, ревизија посебно скреће пажњу на стварање услова који ће да омогуће безбједност података информационог система. Такође, потребно је да се обезбједи одговарајућа конекција на Интернет, те технички услови за прављење резервних копија и њихово чување на безбједном мјесту.

3. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ЗА 2002. ГОДИНУ

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Института за акредитовање за 2002. годину о чему је састављен Извјештај.

Реализоване препоруке:

- приликом набавке опреме обезбијеђене су алтернативне понуде;
- у децембру 2003.године именовано је руководство Института.

Нереализоване препоруке:

- Институт је током 2003. године функционисао на основу Привременог правилника о унутрашњој организацији што је посљедица касног именовања руководства Института.

4. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Институту за акредитовање БиХ је, дана 15.07.2004. године, уручен Нацрт извјештаја о извршеној ревизији за 2003. годину, на разматрање и достављање евентуалних коментара и примједби на налазе ревизије.

У остављеном року од седам дана, Институт за акредитовање БиХ није доставио коментаре и примједбе на Извјештај о извршеној ревизији за 2003. годину.

5. РЕЗИМЕ

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију финансијског пословања Института у складу са Законом о ревизији и INTOSAI стандардима, уважавајући опште услове окружења у којем је егзистирао Институт.

Током ревизије смо утврдили одређени број неправилности и недостатака:

- Процедуре издавања акредитација нису биле у складу са законским прописима (види тачку 2.1.).
- Евидентирање властитих прихода није било благовремено и прилагођено систему трезорског пословања (види тачку 2.2.);
- Процедуре набавки нису досљедно примијењене у свим случајевима (види тачку 2.3.);
- Функционисање Института на основу Привременог правилника о унутрашњој организацији (види тачку 2.4.);

**вршилац дужности генералног
ревизора**

Самир Мушовић

замјеник генералног ревизора

Драган Кулина